

TILASTOLLINEN PÄÄTOIMISTO,
STATISTISKA CENTRALBYRÅN,Helsinki
Helsingfors

Tiedustelut-Förfrågningar	Pvm-Datum	No
Aktuaari Jouni Kokkonen 645 121/224	9.12.1970	KT 1970:6

KANSANTULOTILASTON ENNAKKOTIETOJA
VUOSILTA 1969 JA 1970

1970 TALOUDELLISEN TOIMINNAN KORKEASUHDANNEVUOSI

Voimakkaana jatkunut ulkomainen ja kotimainen kysyntä on luonut hyvät edellytykset taloudelliselle kasvulle myös kuluvana vuonna. Kokonaistuotanto kasvaa tänä vuonna noin kuusi ja puoli prosenttia. Viime vuonna kasvu oli runsaat kahdeksan prosenttia.

Yksityinen investointitoiminta on jatkunut varsin vilkkaana. Se ylittää edellisen vuoden tason noin 12 prosentilla. Viime vuonna vauhtiin päässyt yksityisen kulutuksen kasvu on jatkunut, joskin selvästi tasaantuneena.

Viennin määrän lisääntyminen ja vientituotteidemme edullinen hintakehitys ovat lisänneet tavaroiden viennistä saatuja tuloja noin 17 prosenttia. Korkeasuhdannevuodelle luonteenomaisesti tavaroiden tuonti on kuitenkin kasvanut selvästi vientiä voimakkaammin eli arvoltaan runsaat 25 prosenttia, minkä seurauksena kauppatase tullee osoittamaan noin miljardin markan vajausta. Vaihtotaseen vaje nousee lähes 700 milj. markkaan.

Vilkas taloudellinen aktiviteetti on edelleen parantanut työllisyystilannetta. Työttömyysaste on pienentynyt viime vuoden 2.8 prosentista noin 1.9 prosenttiin. Työttömyyden vähentymiseen on luonnollisesti vaikuttanut myös suuresti lisääntynyt maastamuutto, joka toisaalta on aiheuttanut mm. teollisuudessa ammattitaitoisen työvoiman puutetta.

Edellä esitetyt havainnot perustuvat Tilastollisessa päätoimistossa juuri valmistuneeseen vuosien 1969 ja 1970 taloudellista kehitystä koskevaan selvitykseen. Vuotta 1969 koskevat tiedot ovat tarkistettuja ennakkolukuja. Vuoden 1970 osalta tiedot ovat alustavia.

SISÄLLYS	Sivu
Tuotanto	4
Ulkomaankauppa ja maksutase	7
Työllisyys, tuottavuus, palkat ja hinnat	9
Kansantulo ja käytettävissä oleva tulo	11
Kulut	13
Investoinnit	14

TUOTANTO

Voimakas kysyntä on pitänyt tuotannon kasvuvauhdin varsin hyvänä myös tänä vuonna. Tuotannon määrä ylittää viime vuoden tason noin kuudella ja puolella prosentilla. Vienti-kysynnän kasvun hidastuminen, tuotantokapasiteetin täysi-käyttöisyys sekä ammattitaitoisen työvoiman niukkuus ovat kuitenkin hidastaneet eräiden elinkeinojen tuotannon kasvua vuoden loppupuolella.

Seuraavassa esitetään joitakin yksityiskohtia eri elinkeinojen tuotannon kehityksestä.

Maatalouden kokonaistuotos eli tuotettujen maataloustuotteiden määrä kasvoi vielä 1969 pari prosenttia edellisestä vuodesta, mutta jäänee kuluvana vuonna mm. tuotannon rajoittamispyrkimysten takia viime vuoden tasolle. Sensijaan maatalouden nettotuotos supistuu kuluvana vuonna noin kolme prosenttia. Tämä johtuu siitä, että rehujen, lannoitteiden yms. tuotanto-panosten määrä on lisääntynyt jonkin verran nopeammin kuin tuotettujen maataloustuotteiden määrä.

Metsätaloudessa on jo vuoden 1968 jälkipuoliskolla alkanut voimakas nousuhdanne jatkunut jokseenkin keskeytyksettä yli kaksi vuotta. Syynä on puunjalosteiden hyvä menekki maailmanmarkkinoilla ja varsin merkittävä kantohintojen nousu. Metsätalouden tuotanto kasvoi viime vuonna yli kymmenen prosenttia ja tänä vuonna ylitettäneen viime vuotinen taso vielä 8-9 prosenttia.

Teollisuustuotannon kasvu on tänä vuonna noin yhdeksän prosenttia. Viime vuonna kasvu oli lähes ennätysmäinen eli 13 prosenttia. Eräillä teollisuuden toimialoilla, lähinnä paperi- ja metalliteollisuudessa, kapasiteetin puute on jossain määrin rajoittanut tuotannon lisäämistä. Keskimääräistä nopeampaa kasvu on kuluvana vuonna ollut huonekalu-, kemian-, kiviöljy- ja sähkötekniillisessä teollisuudessa sekä ryhmässä muu tehdasteollisuus.

Talonrakennustoiminnan aktiviteetti on ollut korkea myös tämän vuoden puolella. Kasvuvauhtia hidastutti alkuvuodesta jonkin verran rakennusteräksen puute ja sittemmin myös ammattitaitoisen työvoiman niukkuus vilkkailla rakennusalueilla. Kasvua on pyritty tasoittamaan supistamalla julkista rakentamista. Tuotanto kasvaa kuitenkin yli kahdeksan prosenttia.

Maa- ja vesirakennustoiminnassa julkinen valta on hyvän yleisen työllisyystilanteen ja suhdannevaihtelujen tasoittamispyrkimysten vuoksi huomattavasti supistanut kuluvana vuonna maa- ja vesirakennustöitä, minkä seurauksena tämän alan tuotanto alenee lähes seitsemän prosenttia. Jo vuonna 1969 tuotanto laski kolme prosenttia.

Liikenteessä on ilma-, vesi- ja tieliikenteen kasvu ollut edelleen ripeätä. Koko liikenteen tuotannon kasvu arvioidaan lähes seitsemäksi prosentiksi. Vuonna 1969 lisäys oli $8\frac{1}{2}$ prosenttia.

Kaupassa on investointitavaroiden ja rakennustarvikkeiden voimakkaan kysynnän ansiosta myynnin kasvu ollut erittäin nopeata näitä tavaroita välittäväillä tukkukaupan toimialoilla. Koko tukkukaupan myynnin volyyymi nousee

lähes 14 prosenttia. Jo vuonna 1969 lisäystä oli yli 17 prosenttia.

Vähittäiskaupassa kasvu on hidastunut edellisestä vuodesta, mutta toisaalta se on jakaantunut tasaisemmin vähittäiskaupan eri toimialoille.

Tuotannon neljännesvuosittaiset (kausipuhdistamattomat) muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä olivat eräiden tärkeimpien elinkeinojen sekä koko kansantalouden osalta seuraavat (%)

	1968/69					1969/70				
	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV
Maatalous	- 2	+ 0	- 0	+ 0	- 0	+ 3	-13	- 3	+ 3	- 3
Metsätalous	+16	+ 7	+13	+ 6	+10	+ 5	+12	+20	+ 5	+ 9
Tehdasteoll.	+ 9	+12	+14	+14	+12	+ 7	+12	+10	+ 9	+ 9
Talonrak.toim.	+ 6	-11	+25	+32	+13	+10	+18	+ 5	+ 4	+ 8
Kauppa	+14	+13	+11	+11	+12	+ 8	+10	+11	+ 9	+ 9
Liikenne	+ 7	+ 8	+11	+ 9	+ 9	+ 5	+ 9	+ 6	+ 5	+ 7
Koko brutto- kansantuote	+ 8	+ 6½	+ 9	+10	+ 8½	+ 5½	+ 7½	+ 6	+ 6	+ 6½

ULKOMAANKAUPPA JA MAKSUTASE

Tavaroiden ja palvelusten viennin arvon arvioidaan kuluvana vuonna kasvavan noin 17 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Tuonti lisääntyy selvästi nopeammin - kasvu arvioidaan 24 prosentiksi. Tasapainottomuus johtuu erityisesti tavaroiden tuonnin paisumisesta. Kauppataseen vaje muodostuu noin miljardiksi markaksi.

Toisaalta palvelusten viennin erittäin myönteisen kehityksen seurauksena palveluksista saadut tulot ylittävät niistä ulkomaille suoritettavat maksut tänä vuonna noin 750 milj. markalla, mikä supistaa tavaroiden ja palvelusten yhdistetyn taseen vajeen noin 250 milj. markaksi. Koko vaihtotaseen vaje kohoaa tänä vuonna lähes 700 milj. markkaan, sillä em. lukuun on vielä lisättävä sijoitustuloista ja -menoista sekä tulonsiirroista syntyvä yli 400 milj. markkaan nouseva alijäämäisyys. Viime vuonna vaihtotase osoitti 87 milj. markan ylijäämää.

Kauppataseen jyrkkään huonontumiseen kuluvana vuonna näyttää merkittävässä määrin myötävaikuttaneen kaksi tilapäisluontoiseksi katsottavaa tekijää. Ensinnäkin teräksen tuonti on tänä vuonna lisääntynyt poikkeuksellisen runsaasti. Tammi-lokakuussa ylitti terästuonnin arvo viime vuoden vastaavan ajanjakson tason 335 milj. markalla eli 75 %:lla, ja teräskaupan tuontivoittoisuus (tuonti miinus vienti) lisääntyi 274 milj. markalla. Kasvu näyttää keskittyneen etenkin terästankoihin ja -putkiin, jotka ovat lähinnä rakennustoiminnan raaka-aineita. Teräksen tuonnin voimakas lisääntyminen tapahtui samanaikaisesti kuin vallitsi yleismaailmallinen "teräspula", jonka seurauksena teräksen maailmanmarkkinahinnat olivat tuntuvas- ti nousseet. Kuluvan vuoden tammi-elokuun välisenä aikana maahamme tuodun teräksen tuontihinnat (yksikköarvot) olivat keskimäärin n. 35 % korkeammat kuin vuotta aikaisemmin.

Toinen tekijä, jonka voidaan katsoa tilapäisluontoisesti "häirinneen" kauppatasetta, on Neuvostoliiton kanssa käydyn kaupan muuttuminen viime vuoden selvästä vientivoittoisuudesta lähes yhtä selväksi tuontivoittoisuudeksi tänä vuonna. Viime vuoden tammi-lokakuussa vienti ¹⁾ Neuvostoliittoon ylitti sieltä tuonnin ¹⁾ 125 milj. markalla. Tämän vuoden vastaavana ajanjaksona sen sijaan Neuvostoliitosta tuotiin ¹⁾ tavaroita 105 milj. markan verran enemmän kuin sinne vietiin ¹⁾. Kauppataset Neuvostoliittoon nähden heikkeni siis 230 milj. markalla. Kun tavaravaihto Neuvostoliiton kanssa on kahdenkeskistä ja perustuu 5-vuotissopimukseen, tulee kauppataset Neuvostoliiton kanssa pidemmän päälle automaattisesti tasapainottumaan.

Yhdessä em. tekijät ovat siten jo tammi-lokakuun aikana lisänneet kauppataseteen vajausta 504 milj. markalla, mikä on lähes 3/4 koko kauppataseteen huonontumisesta mainittuna ajanjaksona.

Vaihtotaseen tärkeimmät erät vuosina 1969 ja 1970 ilmenevät seuraavasta asetelmasta (milj. mk)

	1969	1970
Tavaravienti	8 296	9 690
Tavaratuonti	- 8 528	- 10 710
Kauppataset	- 233	- 1 020
Palvelusten vienti	1 801	2 140
Palvelusten tuonti	- 1 230	- 1 380
Palvelutase	571	760
Tavara- ja palvelutase	338	- 260
Nettosijoitustulot ja tulonsiirrot	- 251 ²⁾	- 420
Vaihtotase	87	- 680

1) Ilman teräskauppaa

2) Sisältää 81 milj. markkaa Ruotsin anteeksiantamaa pitkäaikaista lainaa.

TYÖLLISYYS, TUOTTAVUUS, PALKAT JA HINNAT

Vuonna 1969 työllisyystilanne parani huomattavasti vuodesta 1968. Työttömyysaste pieneni 4.0 prosentista 2.8 prosenttiin. Tänä vuonna työllisyystilanne on edelleen parantunut. Keskimääräinen työttömyysaste on noin 1.9 prosenttia.

Seuraava asetelma osoittaa työttömien määrän neljännesvuosittain¹⁾
(1000 henkeä)

	1968	1969	1970
I	115	93	57
II	86	66	43
III	76	45	31
IV.	77	45	38

Maastamuutto on vähentänyt työttömien määrää erityisesti ns. alityöllisyysalueilla. Pohjoisten työvoimapiirien työttömyysasteet ovat tänä vuonna olleet varsin lähellä koko maan keskiarvoa.²⁾

Koko työllisyys kasvaa vain hieman yli prosentin. Työllisyyden rakenteen muuttuminen on jatkunut viime vuosien kaltaisena. Itsenäisten yrittäjien työllisyys vähentyy tänä vuonna noin neljä prosenttia. Supistumista tapahtuu maa- ja metsätaloudessa. Palkansaajien työllisyys nousee noin kolme prosenttia.

1) Luvut perustuvat jatkuvaan työvoimatutkimukseen

2) Työttömyysaste oli Rovaniemen työvoimapiirissä tammi-syyskuun aikana keskimäärin 2.0 prosenttia, Oulun + Kajaanin työvoimapiirissä 2.5 prosenttia ja koko maassa keskimäärin 2.0 prosenttia.

Tuottavuus on kehittynyt varsin suotuisasti. Vuonna 1969 päästiin kuuden prosenttien nousuun. Tänä vuonna lisäys on hieman yli viisi prosenttia. Vastaavasti palkansaajien ansiotaso nousi vuonna 1969 7½ prosenttia ja nousee tänä vuonna noin kahdeksan prosenttia. Kuluttajahintojen suhteellisen vähäinen nousu on taannut palkansaajille likimäärin tuottavuuden lisäystä vastaavan reaali-ansiotasoon nousun. Reaali-ansiotasoon nousu kahden viime vuoden aikana, yhteensä kymmenen prosenttia, on suurempi kuin minään kahden vuoden jaksona 1960-luvulla.

Työllisyysyksikköä kohti ovat yksityisten elinkeinonharjoittajien tulot lisääntyneet kahden viime vuoden aikana jonkin verran enemmän kuin palkkatulot.

Seuraava asetelma osoittaa eräiden tärkeiden hintaindeksien vuosimuutokset 1968 - 1970

	1967/68	1968/69	1969/70
Elinkustannusindeksi	8½	2½	3
Tukkuhintaindeksi	11	3½	4½
Rakennuskustannusindeksi	10	4	5½
Bruttokansantuotteen markkinahintaindeksi	11	3½	3½

KANSANTULO JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TULO

Maamme kansantulo vuonna 1969 oli 30.1 miljardia markkaa eli 6 400 markkaa henkeä kohden. Tänä vuonna kansantulon arvioidaan kasvavan runsaalla 11 prosentilla eli noin 33.5 miljardiin markkaan, mikä on henkeä kohden hieman yli 7 100 markkaa.

Erityyppiset tulot, niiden osuudet kansantulosta sekä muutosprosentit edellisestä vuodesta vuosina 1969 ja 1970 ilmenevät oheisesta asetelmasta.

	1969			1970		
	milj. mk	osuus %	muutos %	milj. mk	osuus %	muutos %
Palkat	16 454.7	54.7	+11	18 252.9	54.5	+11
Työnantajain sosiaalikulut	2 630.0	8.7	+13	3 005.7	9.0	+14
Yksityisten elinkeinonharjoittajain tulot	4 549.8	15.1	+12	4 893.5	14.6	+ 8
- maataloudesta	1 975.1	6.6	+ 2	1 895.0	5.7	- 4
- metsätaloudesta	992.5	3.3	+44	1 254.2	3.7	+26
- muista elinkeinoista	1 582.2	5.2	+10	1 744.3	5.2	+10
Pääomatulot	6 469.3	21.5	+17	7 331.3	21.9	+13
Kansantulo (tuotantokustannushintaan)	30 103.8	100.0	+13	33 483.4	100.0	+11

Palkansaajien osalta työntekijöiden palkkasumma kasvaa kuluvana vuonna noin 13 prosenttia ja toimihenkilöiden noin 8½ prosenttia.

Palkkasopimuksissa sovelletun "pennilinjan" seurauksena työntekijäin ansiotaso on noussut suhteellisesti selvästi nopeammin kuin toimihenkilöiden. Maatalouden tuotannon rajoittamispyrkimykset ja tuottajahintojen verrattain vähäinen nousu näkyvät maataloudesta saatujen tulojen kehityksessä. Samanaikaisesti hakkuiden voimakas kasvu ja kantchintojen nousu ovat

lisänneet yksityisten metsänomistajien tuloja varsin voimakkaasti. Korkeasuhdanteelle luonteenomaisena ilmiönä pääomatulot ovat kasvaneet nopeammin kuin kansantulo.

Koko kansantalouden käytettävissä olevan tulon (markkinahintaan) arvioidaan tänä vuonna nousevan noin 38.1 miljardiin markkaan. Kansantalouden kolmesta ns. institutionaalisesta sektorista (kotitaloudet, yritykset ja julkinen hallinto) käytettävissä oleva tulon lisäys on suhteellisesti suurin yrityssektorissa - vuonna 1969 yli 50 prosenttia ja kuluvana vuonna noin 25 prosenttia. Säästämisen osuus kansantaloudessa käytettävissä olevasta tulosta on noussut tasaisesti. Yksityinen säästäminen on suhteellisesti kasvanut, kun taas julkinen säästäminen on supistunut jo kolmena vuonna peräkkäin.

Institutionaalisten sektoreiden käytettävissä olevat tulot ja niiden muutosprosentit ilmenevät seuraavasta asetelmasta:

	1969		1970	
	Milj. mk	Muutos %	Milj. mk	Muutos %
Kotitaloudet:				
käytettävissä oleva tulo	24 121	12	26 416	10
kulutus	20 850	12	22 710	9
säästäminen	3 271	13	3 706	13
Yritykset:				
käytettävissä oleva tulo (=säästäminen)	1 273	52	1 587	25
Julkinen hallinto:				
käytettävissä oleva tulo	9 113	9	10 064	10
kulutus	6 256	10	6 954	11
säästäminen	2 857	8	3 110	9
Yhteensä:				
käytettävissä oleva tulo	34 507	12	38 067	10
kulutus	27 106	11	29 665	9
säästäminen	7 401	16	8 402	14

KULUTUS

Kulutuskysyntä on jatkunut tänä vuonna edelleen voimakkaana. Sekä yksityisten että julkisten kulutusmenojen määrän arvioidaan tänä vuonna kasvavan kuusi prosenttia. 1960-luvulla oli yksityisten kulutusmenojen keskimääräinen vuosikasvu 5.1 prosenttia ja julkisten kulutusmenojen 5.4 prosenttia.

Yksityisessä kulutuksessa tavaroiden kysynnän kasvu on ollut edelleen voimakkaampaa kuin palvelusten kysynnän kasvu. Isojen kestävien tavaroiden kuten huonekalujen, kotitalouskoneiden, henkilöautojen yms. ostot ovat lisääntyneet eniten, mikä näkyy mm. kulutustavaroiden tuonnin huomattavana kasvuna. Kestokulutustavaroista on noin 2/3 peräisin ulkomailta.

Eri hyödykeryhmien osalta yksityisten kulutusmenojen kasvu on määrällisesti seuraava (%):

	1968/69	1969/70
Isot kestävät tavarat	+36	+14
Puolikestävät ja pienet kestävät tavarat	+12	+ 7
Muut tavarat	+ 7	+ 6
Palvelukset	+ 5	+ 5
Yksityiset kulutusmenot yhteensä	+ 9	+ 6

Julkisten kulutusmenojen kasvu määrällisesti käyttötarkoituksen mukaan on seuraava (%):

	1968/69	1969/70
Liikennepalvelukset	+ 9	+ 2
Opetuspalvelukset	+ 5	+ 6
Terveystieteiden palvelukset	+ 9	+ 7
Yleinen hallinto ja maanpuolustus	+ 1	+ 7
Muut julkiset palvelukset	+ 8	+ 5
Julkiset kulutusmenot yhteensä	+ 5	+ 6

INVESTOINNIT

Viime vuonna vauhtiin päässyt noususuhdanne loi hyvät edellytykset yksityisen investointitoiminnan vilkastumiselle. Kasvu on tänä vuonna jatkunut varsin voimakkaana. Nopeinta on kone- ja kalustoinvestointien sekä teollisuus- ja liikerakennusinvestointien kasvu. Uusien asuinrakennusten tuotanto kasvaa kuluvanakin vuonna yli kymmenen prosenttia. Uusia asuntoja valmistuneen yli 45 000; 1960-luvulla valmistui vuosittain keskimäärin hieman yli 37 000 asuntoa.

Investointien kokonaiskasvua on hillinnyt julkisten^{nkä} talorakennus- että maa- ja vesirakennusinvestointien supistaminen. Niinpä julkisen hallinnon reaali-investoinnit vähentyvät määrällisesti yli kymmenen prosenttia viime vuodesta, jolloin myös tapahtui suurehko supistuminen.

Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen määrän muutokset vuosina 1969 ja 1970 (%):

	1968/69	1969/70
Asuinrakennukset	+13	+12
Muut talorakennukset	+18	+ 6
Maa- ja vesirakennukset	- 8	- 8
Koneet ja kalusto	+19	+16
Yhteensä	+11	+ 8
Yksityinen	+16	+12
Julkinen	- 6	-11

Kansantalouden kokonaiskysynnän ja -tarjonnan erien määrän, hinnan ja arvon prosenttiset muutokset vuosina 1969 - 1970

	Määrät		Hinnat		Arvot	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Bruttokansantuote markkinahintaan	+ 10	+ 7	+ 3	+ 4	+ 14	+ 11
Tuonti	+ 23	+ 17	+ 3	+ 6	+ 26	+ 24
Kokonaistarjonta	+ 12	+ 9	+ 3	+ 4	+ 16	+ 13
Vienti	+ 17	+ 8	+ 4	+ 9	+ 22	+ 17
Kulutus	+ 8	+ 6	+ 3	+ 3	+ 11	+ 9
- yksityinen	+ 9	+ 6	+ 2	+ 3	+ 12	+ 9
- julkinen	+ 5	+ 6	+ 5	+ 5	+ 10	+ 11
Kiinteän pääoman muodostus	+ 11	+ 8	+ 5	+ 7	+ 16	+ 16
- yksityinen	+ 16	+ 12	+ 5	+ 7	+ 22	+ 21
- julkinen	- 6	- 11	+ 5	+ 7	- 1	- 4
Kokonaiskysyntä	+ 12	+ 9	+ 3	+ 4	+ 16	+ 13

Kansantuote, kansantulo ja kansanmeno vuosina 1969 ja 1970 1 000 000 mk

Tuotanto	Tulot		Menot		1969	1970	1969	1970
	1969	1970	1969	1970				
Maatalous	2 754.3	2 738.4	Palkat	16 454.7	18 252.9	27 106.3	29 664.8	
Metsätalous	2 197.3	2 661.0	Työnantajain sosiaali- kulut	2 630.0	3 005.7	20 850.5	22 710.4	
Metsästys ja kalas- tus	96.1	103.6	Yksityisten elinkeinon- harjoittajain tulot ...	4 549.8	4 893.5	6 255.8	6 954.4	
Kaivannaisteollii- suus	312.1	342.1	- maatal. tulot	1 975.1	1 895.0	9 082.7	10 498.8	
Tehdasteollisuus ...	9 786.4	11 292.7	- metsätal. tulot	992.5	1 254.2	7 244.8	8 742.3	
Talorakennustoi- minta	2 062.9	2 396.3	- muut yksit. elink. harjoittajain tulot..	1 582.2	1 744.3	1 837.9	1 756.5	
Maa- ja vesiraken- nustoiminta	1 096.8	1 151.1	Vuokrat ja korot	3 633.6	3 906.5	10 096.4	11 830.8	
Sähkö-, kaasu-, ve- sijohto yms. laitok- set	927.5	1 013.0	Yhteisöjen voitot ja julkisten liikelaitos- ten ylijäämät emen välittömien verojen vähentämistä	2 835.7	3 424.8	9 758.5	12 086.2	
Liikenne	2 460.4	2 703.9						
Kauppa	3 367.7	3 835.7						
Pankit ja vakuutus- laitokset	860.6	915.3						
Asuntojen omistus ..	2 080.4	2 225.5						
Yleinen hallinto ja maenpuolustus	1 549.7	1 693.4						
Palvelukset	4 805.3	5 272.3						
Bruttokansantuote tuotantokustannus- hintaan	34 357.5	38 344.3	Kansantulo	30 103.8	33 483.4			
			Tuotannon tekijätulot ulkomaille	323.1	395.3			
			Poistot	3 930.6	4 465.6			
Välilliset verot ...	5 602.7	5 995.5	Välilliset verot	5 602.7	5 995.5			
Minus tukipalkkiot.	1 190.2	1 407.0	Minus tukipalkkiot ...	1 190.2	1 407.0			
Bruttokansantuote markkinahintaan	38 770.0	42 932.8	Bruttokansantuote markkinahintaan	38 770.0	42 932.8	38 770.0	42 932.8	

Bruttokansantuote elinkeinoittain ja neljännesvuosittain vv. 1968 - 1970 1 000 000 mk

	1968				1969				1970							
	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV
	Maatalous	2 665.7	489.1	613.2	1 192.7	459.3	2 754.3	510.7	541.8	1 189.0	496.9	2 738.4	510.7	541.8	1 189.0	496.9
Metsätalous	1 818.8	752.0	522.3	322.5	600.5	2 197.3	892.0	661.0	398.9	709.1	2 661.0	892.0	661.0	398.9	709.1	2 661.0
Metsästys ja kalastus	106.8	17.7	26.3	15.2	36.9	96.1	18.9	28.0	16.2	40.5	103.6	18.9	28.0	16.2	40.5	103.6
Kaivamaisteollisuus	227.5	75.8	78.0	77.4	80.9	312.1	84.1	84.6	84.7	88.7	342.1	84.1	84.6	84.7	88.7	342.1
Tehdasteollisuus	7 974.5	2 379.2	2 395.0	2 305.1	2 707.1	9 786.4	2 765.4	2 870.8	2 609.3	3 047.2	11 292.7	2 765.4	2 870.8	2 609.3	3 047.2	11 292.7
Talonrakennustoiminta	1 728.6	341.1	434.7	654.2	632.9	2 062.9	401.1	552.4	739.9	702.9	2 396.3	401.1	552.4	739.9	702.9	2 396.3
Maa- ja vesirakennustoiminta...	1 042.6	283.4	278.2	270.7	264.5	1 096.8	287.0	288.9	293.4	281.8	1 151.1	287.0	288.9	293.4	281.8	1 151.1
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset	859.1	241.6	204.7	227.7	253.5	927.5	265.2	227.3	246.7	273.8	1 013.0	265.2	227.3	246.7	273.8	1 013.0
Liikenne	2 210.5	567.0	610.7	631.4	651.3	2 460.4	611.1	686.0	700.8	706.0	2 703.9	611.1	686.0	700.8	706.0	2 703.9
Kauppa	2 926.2	725.5	804.2	854.5	983.5	3 367.7	812.0	922.7	982.5	1 118.5	3 835.7	812.0	922.7	982.5	1 118.5	3 835.7
Pankit ja vakuutuslaitokset...	813.7	213.5	214.0	216.5	216.6	860.6	228.9	228.9	229.2	228.3	915.3	228.9	228.9	229.2	228.3	915.3
Asuntojen omistus	1 972.9	510.7	514.8	522.9	532.0	2 080.4	543.7	545.4	561.3	575.1	2 225.5	543.7	545.4	561.3	575.1	2 225.5
Yleinen hallinto ja maanpuo- lustus	1 417.0	382.0	385.0	388.5	394.2	1 549.7	417.9	420.9	424.6	430.0	1 693.4	417.9	420.9	424.6	430.0	1 693.4
Palvelukset	4 299.9	1 180.2	1 194.4	1 199.4	1 231.3	4 805.3	1 295.1	1 312.5	1 316.6	1 348.1	5 272.3	1 295.1	1 312.5	1 316.6	1 348.1	5 272.3
Bruttokansantuote (SMA) tuotantokustannushintaan ...	30 063.8	8 158.8	8 275.5	8 878.7	9 044.5	34 357.5	9 133.1	9 371.2	9 793.1	10 046.9	38 344.3	9 133.1	9 371.2	9 793.1	10 046.9	38 344.3
Välilliset verot miinus tukupalkkiot	4 084.4	926.6	1 148.1	1 115.1	1 222.7	4 412.5	904.5	1 177.3	1 214.4	1 292.3	4 588.5	904.5	1 177.3	1 214.4	1 292.3	4 588.5
Bruttokansantuote (SMA) markkinahintaan	34 148.2	9 085.4	9 423.6	9 993.8	10 267.2	38 770.0	10 037.6	10 548.5	11 007.5	11 339.2	42 932.8	10 037.6	10 548.5	11 007.5	11 339.2	42 932.8

Tuotannon määrän kehitys elinkeinoittain ja neljännesvuosittain vv. 1968 - 1970 1964 = 100

	1968				1969				1970			
	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	
Maatalous	97	62	85	177	63	97	64	74	172	65	94	
Metsätalous	93	147	113	46	101	102	155	127	56	105	111	
Metsästys ja kalastus	131	90	134	76	161	115	93	140	78	171	121	
Kaivannaisteollisuus	108	115	118	119	121	118	121	121	123	127	123	
Tehdasteollisuus	121	137	135	125	146	136	147	152	137	159	149	
Taloronkennustoiminta	109	85	105	157	150	124	93	125	164	155	134	
Maa- ja vesirakennustoi- minta	108	110	107	103	98	104	99	99	98	94	97	
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset	128	153	129	144	163	147	175	146	159	179	165	
Liikenne	114	114	122	129	129	124	121	133	136	136	132	
Kauppa	109	111	121	120	136	122	119	133	133	149	134	
Pankit ja vakuutuslaitokset	121	125	124	126	126	125	129	129	129	129	129	
Asuntojen omistus	118	122	123	124	125	123	127	127	129	132	129	
Yleinen hallinto ja maan- puolustus	119	122	122	123	125	123	127	127	128	130	128	
Palvelukset	119	125	126	126	128	126	131	132	132	135	132	
Yhteensä	113.0	119.2	120.4	144.2	126.1	122.5	126.0	129.7	131.7	134.0	130.3	

Työllisyys elinkeinoittain vuosina 1969 - 1970

	1 000 työvuotta	
	1969	1970
Maatalous, metsätalous, metsästys ja kalastus ...	443.1	420.3
Kaivannaisteollisuus	6.7	6.8
Tehdasteollisuus	490.7	510.5
Talonrakennustoiminta	139.6	145.7
Maa- ja vesirakennustoiminta	69.1	63.2
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset	20.8	21.7
Liikenne	145.4	148.7
Kauppa	243.0	249.9
Pankit ja vakuutuslaitokset	32.8	32.8
Asuntojen omistus	18.8	19.0
Yleinen hallinto ja maanpuolustus	98.8	101.4
Palvelukset	286.5	296.9
Kokonaistyöllisyys	1 995.3	2 016.9
Työntekijät	944.6	967.8
Toimihenkilöt	573.4	590.8
Yksityiset elinkeinonharjoittajat	477.3	458.3

Liite

Tuotantokustannushintaisen ja markkinahintaisen bruttokansantuotteen kasvuprosenttien ero

Vertaamalla tässä tilastotiedotuksessa esitettyjä tuotantokustannushintaisen bruttokansantuotteen ja toisaalta markkinahintaisen bruttokansantuotteen kasvuprosentteja havaitaan kyseessä olevina vuosina markkinahintaisen bruttokansantuotteen kasvaneen nopeammin. Näiden käsitteiden välisiä suhteita havainnollistaa seuraava kaavio

$$\begin{array}{l} \underline{\text{bruttokansantuote tuotantokustannushintaan}} \\ + \text{ välilliset verot} \\ - \text{ tukipalkkiot} \\ \hline = \text{bruttokansantuote markkinahintaan} \end{array}$$

Lisättäessä tuotantokustannushintaisen tarkastelun perustana oleviin hyödykkeiden valmistushintoihin välilliset verot ja eräissä tapauksissa vähennettäessä hintoja alentavat tukipalkkiot päädytään siis markkinahintaisiin lukuihin.

Tuotantokustannushintaisen bruttokansantuotteen määrällinen kasvu saadaan kun eri elinkeinojen määrälliset kasvut painotetaan yhteen ao. elinkeinojen suhteellisilla osuuksilla koko tuotantokustannushintaisesta bruttokansantuotteesta perusvuonna (Suomessa nykyisin 1964). Markkinahintaisen bruttokansantuotteen kasvua laskettaessa painot perustuvat luonnollisesti markkinahintaisiin bruttokansantuoteosuuksiin perusvuonna.

Eräiden elinkeinojen tuotannon arvon osuus kokonaistuotannon arvosta riippuu olennaisesti siitä, ovatko hinnoissa mukana välilliset verot ja tukipalkkiot. Esimerkiksi juomia, tupakkaa ja nestemäisiä polttoaineita valmistavien toimialojen ja kaupan suhteelliset osuudet ovat melkoisesti suuremmat markkinahintaisissa laskelmissa kuin tuotantokustannushintaisissa. Toisaalta maatalouden osuus on edellisessä tapauksessa pienempi kuin jälkimmäisessä. Erityisesti kahden viime vuoden aikana useiden sellaisten toimialojen, joiden tuotteiden hinnassa välillisten verojen osuus on huomattavan suuri, tuotanto on kasvanut selvästi nopeammin kuin kansantaloutemme kokonaistuotanto. Markkinahintoihin lasketun kansantuotteen kasvu on näistä syistä tuotantokustannushintaisen kansantuotteen kasvua suurempi. Ero johtuu siis painorakenteiden erilaisuudesta.